

Úřad práce ČR

DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Poskytování peněžitých sociálních dávek pro osoby se zdravotním postižením a průkazů pro osoby se zdravotním postižením upravuje zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).

Peněžitě sociální dávky a průkazy pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny ke zmírnění sociálních důsledků zdravotního postižení osob se zdravotním postižením a k podpoře jejich sociálního začleňování.

Peněžitými sociálními dávkami pro osoby se zdravotním postižením jsou:

- příspěvek na mobilitu;
- příspěvek na zvláštní pomůcku.

PŘÍSPĚVEK NA MOBILITU

Příspěvek na mobilitu je opakující se peněžitá sociální dávka určená osobě se zdravotním postižením starší jednoho roku,

- které byl přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“ a
- která se v kalendářním měsíci opakovaně za úhradu dopravuje nebo je dopravována a
- které nejsou poskytovány pobytové sociální služby.

Z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby, pokud splňuje ostatní podmínky nároku.

Příspěvek na mobilitu činí 900 Kč za kalendářní měsíc. V případě lidí, kteří využívají po celý kalendářní měsíc zdravotnický prostředek pro dlouhodobou domácí oxygenoterapii nebo zdravotnický prostředek pro domácí plicní umělou ventilaci, a tuto skutečnost ÚP ČR prokáží potvrzením zdravotní pojišťovny, činí měsíční výše dávky 2 900 Kč. Dávku ÚP ČR vyplácí podle volby příjemce měsíčně, nebo vždy za 3 kalendářní měsíce, za které dávka náleží.

Nárok na výplatu příspěvku na mobilitu nenáleží za kalendářní měsíc, ve kterém je (po celý tento kalendářní měsíc) oprávněně osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.

PŘÍSPĚVEK NA ZVLÁŠTNÍ POMŮCKU

Příspěvek na zvláštní pomůcku je jednorázová peněžitá sociální dávka určená osobě se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jejíž zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

Příspěvek na motorové vozidlo a na speciální zádržní systém je určen osobě s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, s těžkou nebo hlubokou mentální retardací nebo osobě s autistickou poruchou s těžkým funkčním postižením, jejíž zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku.

Zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze zákona. Posouzení zdravotního stavu pro účely přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku provádějí posudkoví lékaři okresních správ sociálního zabezpečení.

Pro poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku musí být dále dle zákona splněny následující podmínky:

- osoba dosáhla určitého věku (stanoveného různě ve vztahu k různým druhům zvláštních pomůcek) a

DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

- zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsahu nebo jí osoba potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, ke vzdělávání nebo ke styku s okolím a
- osoba může pomůcku využívat;
- příp. další podmínky ve vztahu k některým druhům zvláštních pomůcek.

Příspěvek na zvláštní pomůcku nelze poskytnout na zdravotnické prostředky hrazené ze systému veřejného zdravotního pojištění nebo zapůjčené zdravotní pojišťovnou (a ani na zdravotnické prostředky, které nebyly osobě hrazeny ze systému veřejného zdravotního pojištění nebo jí nebyly zdravotní pojišťovnou zapůjčeny z důvodu nedostatečné zdravotní indikace).

Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek pro osoby se zdravotním postižením, na jejichž pořízení je poskytován příspěvek, je uveden v příloze vyhlášky. Příspěvek může být poskytnut i na zvláštní pomůcku v seznamu neuvedenou – při rozhodování o poskytnutí příspěvku je v tomto případě posuzováno, zda je tato konkrétní zvláštní pomůcka z hlediska využití srovnatelná s druhy a typy zvláštních pomůcek v seznamu uvedenými.

Zákon upravuje rozdílným způsobem příspěvek na zvláštní pomůcku v ceně nižší než 10 000 Kč, příspěvek na zvláštní pomůcku v ceně vyšší než 10 000 Kč a příspěvek na motorové vozidlo. Výše příspěvku na zvláštní pomůcku závisí též na dalších zákonem stanovených skutečnostech (např. na výši příjmu osoby, příp. na okruhu společně posuzovaných osob a jejich příjmech, na míře spoluúčasti osoby, na limitu maximální výše příspěvku, na výši příspěvků na zvláštní pomůcku osobě dříve vyplacených aj.).

PRŮKAZY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Pro osoby starší jednoho roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje jejich schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra, jsou určeny průkazy osoby se zdravotním postižením označené symboly – „TP“, „ZTP“ a „ZTP/P“.

Nárok na průkaz TP má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Nárok na průkaz ZTP má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Nárok na průkaz ZTP/P má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Zdravotní stavy, které lze pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace, vymezuje zákon a podrobněji vyhláška. Posouzení zdravotního stavu pro účely přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením provádějí posudkoví lékaři okresních správ sociálního zabezpečení.

Držitelé průkazu osoby se zdravotním postižením mají nárok na benefity

- přímo ze zákona (držitel průkazu TP - vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích, přednost při osobním projednání záležitosti; držitel průkazu ZTP – navíc bezplatná doprava místní veřejnou hromadnou dopravou, sleva 75 % jízdného ve vlakové a autobusové vnitrostátní dopravě; držitel průkazu ZTP/P – navíc bezplatná doprava místní veřejnou hromadnou dopravou i průvodce a také vodícího psa osoby úplně nebo prakticky nevidomé, pokud ji nedoprovází průvodce);

- podle dalších právních předpisů (např. podle zákona o daních z příjmů, zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, zákona o místních poplatcích, zákona o správních poplatcích, zákona o pozemních komunikacích aj.)

a mohou čerpat různé jiné, nenárokové benefity (např. slevy na vstupném do objektů, na kulturní a sportovní akce aj.).

PODÁNÍ ŽÁDOSTI O SOCIÁLNÍ DÁVKY A PRŮKAZY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Žádosti o sociální dávky a o průkazy pro osoby se zdravotním postižením přijímají a správní řízení ve věcech sociálních dávek a průkazů pro osoby se zdravotním postižením vedou Krajské pobočky Úřadu práce ČR. Kontakty na jednotlivá kontaktní pracoviště jsou k dispozici na www.uradprace.cz/web/cz/krajske-pobocky.

Žádosti lze podat též elektronicky (odesláním formuláře žádosti jako dokumentu s elektronickým podpisem nebo jeho odesláním prostřednictvím datové schránky).

Podrobnější informace k sociálním dávkám a průkazům pro osoby se zdravotním postižením jsou dostupné na:

www.uradprace.cz/web/cz/davky-pro-ozp
www.mpsv.cz/web/cz/osoby-se-zdravotnim-postizenim.

Podrobnější informace k dané problematice lze získat:
 Call Centrum ÚP ČR: 800 779 900 (bezplatná linka),
callcentrum@uradprace.cz, www.uradprace.cz

EVROPSKÁ UNIE
 Evropský sociální fond
 Operační program Zaměstnanost

Úřad práce ČR

Projekt Efektivní služby zaměstnanosti,
 reg. č. CZ.03.1.54/0.0/0.0/15_011/0000056.